

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Opolu

LOP-410-019-07/2014
P/14/101

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Opolu
ul. Krakowska 28, 45-075 Opole
T +48 77 449 70 00, F +48 77 449 70 44
lop@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli P/14/101 – Wpływ projektów współfinansowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego 2007-2013 na wzrost atrakcyjności gospodarczej województwa opolskiego

Jednostka przeprowadzająca kontrolę Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Opolu

Kontroler Celina Augustyn, główny specjalista kp., upoważnienie do kontroli nr 92346 z 2 grudnia 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

Jednostka kontrolowana Przedsiębiorcy: Wojciech Radziewicz, Sławomir Łeppek, Grzegorz Bialic, Mariusz Boba prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Agencja Informatyczna Sprinter s.c.¹

Kierownik jednostki kontrolowanej Wojciech Radziewicz, Sławomir Łeppek, Grzegorz Bialic, Mariusz Boba – współwłaściciele Agencji Informatycznej Sprinter działającej w formie spółki cywilnej²

(dowód: akta kontroli str. 3-6)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie³ efekty wdrożenia projektów realizowanych w ramach Poddziałania 1.3.2 *Inwestycje w innowacje w przedsiębiorstwach*.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Beneficjent, zgodnie z umowami zawartymi z Opolskim Centrum Rozwoju Gospodarki⁴, zrealizował cztery projekty dofinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego⁵ w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego 2007-2013⁶. W wyniku ich realizacji (poprzez zakup oprogramowania oraz rozbudowę infrastruktury informatycznej w przedsiębiorstwie Sprinter) rozbudowane zostały trzy teleinformatyczne laboratoria B+R, w których powstały prototypy dedykowanych systemów informatycznych dla elektrowni wiatrowych, dla mikrowiatraków oraz dla instalacji przemysłowych OZE⁷. Jak potwierdziły wyniki oględzin, kontrolowany podmiot dysponował prototypowymi systemami informatycznymi przeznaczonymi do przeprowadzania analizy rentowności przedsięwzięć z zakresu energii wiatrowej oraz oceny ich efektywności ekonomicznej. Powyższe świadczy o osiągnięciu zakładanych w pierwszych trzech projektach wskaźników produktu i rezultatu oraz zachowaniu ich trwałości do czasu zakończenia kontroli⁸. Realizacja czwartego Projektu dotycząca rozpoczęcia świadczenia innowacyjnej w skali kraju usługi określania rocznego profilu prędkości wiatru dla wybranej lokalizacji i określonej wysokości po okresie 3 miesięcy⁹, umożliwiła osiągnięcie zakładanego w tym projekcie wskaźnika innowacyjności produktowej.

¹ Dalej: Beneficjent lub przedsiębiorstwo Sprinter.

² Dalej: Wspólnicy lub Przedsiębiorcy.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

⁴ Pełniąc rolę Instytucji Pośredniczącej II stopnia; dalej: OCRG.

⁵ Dalej: EFRR.

⁶ Dalej: RPO WO 2007-2013.

⁷ Wynik realizacji Projektów I-III.

⁸ Trzyletni okres trwałości dla projektów I-III upłynie 30 września 2016 r., zaś dla projektu IV - 30 września 2017 r.

⁹ Wcześniej było to możliwe po okresie 12 miesięcy pomiarów.

Do 31 grudnia 2013 r. dla każdego z trzech realizowanych w tym okresie projektów, w celu wyodrębnienia wydatków w danym projekcie¹⁰, sporządzano *Zestawienia wszystkich dokumentów księgowych dotyczących realizowanego projektu*, a od 1 stycznia 2014 r. (okres realizacji czwartego z projektów) prowadzono wyodrębnioną ewidencję księgową wpływów i wydatków w ramach tego projektu.

Jakkolwiek kontrolowana jednostka uwzględniła wymagania formalne dotyczące przeprowadzenia konkursu ofert przy udzielaniu zamówień na dostawę sprzętu informatycznego, oprogramowania i urządzeń pomiarowych, to uwagę Najwyższej Izby Kontroli, w kontekście zachowania zasady konkurencyjności, zwróciły powiązania pomiędzy zamawiającymi, a trzema wykonawcami, do których każdorazowo kierowane były zapytania ofertowe dotyczące dostaw w Projektach I-III.

Stwierdzona nieprawidłowość polegała na wyłonieniu, przez komisję konkursową złożoną z dwóch wspólników przedsiębiorstwa Sprinter, dostawców będących jednocześnie wyłącznymi dystrybutorami w Polsce zamawianych produktów informatycznych¹¹, których oferty nie spełniały wymogów określonych w zapytaniu ofertowym. Powyższe skutkowało nieprawidłową oceną ofert, co nie miało jednak wpływu na wysokość dofinansowania uzyskanego ze środków RPO WO 2007-2013 i nie powtórzyło się przy realizacji czwartego projektu pn. *Wdrożenie innowacyjnej usługi pomiaru prędkości wiatru przy współpracy z jednostką B+R*.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Efekty wdrożenia projektów realizowanych w ramach Poddziałania 1.3.2. Inwestycje w innowacje w przedsiębiorstwach

Opis stanu faktycznego

W ramach spółki cywilnej działającej pod nazwą Agencja Informatyczna Sprinter wspólnicy działali w zmiennym składzie osobowym od 1994 r. Począwszy od lipca 2000 r. przedsiębiorstwo Sprinter tworzyło czterech wspólników (przedsiębiorców) wpisanych do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej RP, dla których przeważającą działalnością gospodarczą jest branża IT¹². W latach 2012-2014 kontrolowana jednostka uzyskała w ramach RPO WO (Poddziałania 1.3.2. *Inwestycje w innowacje w przedsiębiorstwach*) dofinansowanie w formie refundacji wydatków na realizację czterech projektów w łącznej kwocie 2 199 120 zł, stanowiącej 64% wydatków kwalifikowalnych.

(dowód: akta kontroli str. 3-6, 7-23, 158-172, 197-212, 242-257, 270-303)

Przedsiębiorcy w okresie od 10 września 2012 r. do 29 września 2014 r.¹³ realizowali cztery projekty, na podstawie podpisanych z Opolskim Centrum Rozwoju Gospodarki¹⁴ *Umów o dofinansowanie Projektu w formie refundacji*¹⁵. Całkowite wartości poszczególnych Projektów oraz przyznane dofinansowanie (w tym ze środków europejskich) wynosiły dla poszczególnych *Umów o dofinansowanie* odpowiednio:

1) projekt RPOP.01.03.02-16-003/11-00 *Rozbudowa teleinformatycznego laboratorium B+R w Opolu dla elektrowni wiatrowych* o wartości 491 385 zł, z tego dofinansowanie w łącznej

¹⁰ W okresie do 31 grudnia 2013 r., tj. do czasu wprowadzenia u Beneficjenta zasad pełnej księgowości (z dniem 1 stycznia 2014 r. u Beneficjenta obowiązują księgi rachunkowe w miejsce podatkowej księgi przychodów i rozchodów).

¹¹ Produktów firmy MATHWORKS (producenta pakietu MATLAB), a także oprogramowania National Instruments Developer Suite Core for Windows.

¹² Trzech z czterech przedsiębiorców (wspólników) posiada - jako dominujący - numer PKD 62.02.Z (Działalność związana z doradztwem w zakresie informatyki), a czwarty ze wspólników 72.19.Z (Badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie pozostałych nauk przyrodniczych i technicznych).

¹³ Termin zakończenia realizacji finansowej IV (ostatniego) Projektu.

¹⁴ Pełniącemu rolę instytucji pośredniczącej II stopnia; dalej: OCRG.

¹⁵ Dalej: Umowa o dofinansowanie

kwocie 255 680 zł (w tym refundacja – 217 328 zł); realizowany od 1 września 2012 r.¹⁶ do 30 września 2013 r.¹⁷,

2) projekt RPOP.01.03.02-16-004/11-00 *Rozbudowa teleinformatycznego laboratorium B+R w Opolu dla mikrowiatraków* o wartości 489 540 zł, z tego dofinansowanie w łącznej kwocie 254 720 zł (w tym refundacja – 216 512 zł); realizowany od 1 września 2012 r. do 30 września 2013 r.,

3) projekt RPOP.01.03.02-16-005/11-00 *Rozbudowa teleinformatycznego laboratorium B+R w Opolu w zakresie rozwiązań pomiarowych i teleinformatycznych dla branży OZE*, o wartości 490 770 zł z tego dofinansowanie w łącznej kwocie 255 360 zł (w tym refundacja – 217 056 zł); realizowany od 1 września 2012 r. do 30 września 2013 r.,

4) projekt RPOP.01.03.02-16-037/12-00 *Wdrożenie innowacyjnej usługi pomiaru prędkości wiatru przy współpracy z jednostką B+R*, o wartości 3 500 580 zł, z tego dofinansowanie w łącznej kwocie 1 821 440 zł (w tym refundacja – 1 548 224 zł), realizowany w okresie od 1 października 2012 r.¹⁸ do 30 września 2014 r.¹⁹.

(dowód: akta kontroli str. 136-152, 158-172, 174-192, 197-218, 242-269, 270-303, 728-739)

Całkowita wartość ww. projektów wynosiła²⁰ 4 972 275 zł, z tego 4 042 500 zł stanowiły wydatki kwalifikowalne, a 929 775 zł wydatki niekwalifikowalne²¹.

Celem wszystkich czterech Projektów realizowanych w ramach Poddziałania 1.3.2. RPO WO 2007-2013 przez Przedsiębiorców (wspólników spółki cywilnej) było wsparcie inwestycji prowadzących do wzrostu innowacyjności prowadzonego przedsiębiorstwa. W Projektach I-III we *Wnioskach o dofinansowanie Projektu* (stanowiących integralną część *Umowy o dofinansowanie*) przedsiębiorcy wskazali dwa rodzaje innowacji w Projektach: produktową i procesową. I tak innowacja produktowa polegała na *stworzeniu nowych systemów informatycznych wspomagających procesy zarządzania i monitoringu*, odpowiednio: elektrowni wiatrowych (w Projekcie I), mikrowiatraków (w Projekcie II), instalacji przemysłowych OZE (w Projekcie III). Natomiast innowacja procesowa polegała na *teleinformatycznych pracach badawczo-rozwojowych w zakresie energetyki wiatrowej* odpowiednio: dla elektrowni wiatrowych (w Projekcie I), mikrowiatraków (w Projekcie II), w zakresie instalacji przemysłowych OZE (w Projekcie III).

W przypadku Projektu IV wskazano wyłącznie innowację produktową, polegającą na świadczeniu innowacyjnej usługi w zakresie określenia rocznego profilu prędkości wiatru dla wybranej lokalizacji i określonej wysokości po okresie 3 miesięcy, zamiast dotychczasowych 12 miesięcy. Inne kryteria podziału innowacji w badanych czterech Projektach nie były stosowane.

(dowód: akta kontroli str. 136-152, 158-172, 174-192, 787-800, 824-830)

We wszystkich czterech Projektach dokumentacja aplikacyjna wymagana przez OCRG (w szczególności *Wnioski o dofinansowanie*, biznesplany, załączniki wskazane w wykazie umieszczonym we wniosku o dofinansowanie oraz zgodnie z *Vademecum dla Beneficjentów RPO 2007-2013*) została wykonana przez firmę konsultingową²².

(dowód: akta kontroli str. 24-46)

W przypadku Projektów I-III oraz Projektu IV na etapie składania *Wniosków o dofinansowanie* dla Projektów I-III przedsiębiorcy dysponowali opracowaniami²³ Instytutu Elektrowni i Systemów Pomiarowych Politechniki Opolskiej. Z analizowanej dokumentacji wynikało, że skierowano do Dyrektora Instytutu Elektrowni i Systemów Pomiarowych

¹⁶ Termin rozpoczęcia realizacji Projektów I-III (wynikający z *Umowy o dofinansowanie*) ustalono na 1 marca 2012 r., który następnie aneksem z 22 października 2012 r. został przesunięty na 1 września 2012 r.

¹⁷ Pierwotny termin zakończenia Projektów I-III (wynikający z *Umowy o dofinansowanie*) ustalono na 28 lutego 2013 r., który aneksem został przesunięty na 30 września 2013 r.

¹⁸ Termin rozpoczęcia realizacji Projektu IV (wynikający z *Umowy o dofinansowanie*) ustalono na 1 października 2012 r., który następnie aneksem z 19 sierpnia 2013 r. został przesunięty na 1 września 2012 r.

¹⁹ Termin zakończenia realizacji w *Umowie o dofinansowanie* ustalono na 31 marca 2014 r., który następnie aneksem został przesunięty na 30 września 2014 r.

²⁰ Zgodnie z podpisanymi *Umowami o dofinansowanie* oraz aneksami do tych Umów.

²¹ Wystąpiły w każdym z czterech projektów w wysokościach odpowiednio: Projekt I – 91 885 zł, Projekt II – 91540 zł, Projekt III – 91 770 zł, Projekt IV – 654 580 zł. Na powyższe kwoty przypadają każdorazowo podatek VAT, tj. 23% całkowitej wartości wydatków kwalifikowalnych Projektu.

²² bonusconsulting.pl sc J.K, M.K.

²³ Zlecenie dokonane pismem z 9 grudnia 2011 r. - skierowanym do dyrektora ww. jednostki naukowej.

Politechniki Opolskiej dwa pisma w sprawie zlecenia wykonania dwóch opracowań (o charakterze opinii), w okresie bezpośrednio poprzedzającym²⁴ złożenie wniosków o dofinansowanie projektów realizowanych w ramach Poddziałania 1.3.2. Pierwsze opracowanie pn. *Analiza potencjału badawczego oraz możliwości realizacji prac badawczo-rozwojowych w zakresie odnawialnych źródeł energii, ze szczególnym uwzględnieniem elektrowni wiatrowych oraz rozwiązań teleinformatycznych dla sektora OZE*²⁵ stanowiło uzasadnienie do ubiegania się przez przedsiębiorców o przyznanie środków odrębnie na rozbudowę laboratoriów badawczo-rozwojowych dla elektrowni wiatrowych, odrębnie dla mikrowiatraków, wreszcie odrębnie dla instalacji przemysłowych OZE. Autor ww. opracowania *rekomendował* opracowywanie osobnych rozwiązań teleinformatycznych dla każdego obszaru badawczego (elektrownie wiatrowe, mikrowiatraki, instalacje przemysłowe z branży OZE), a także rozbudowę infrastruktury sprzętowo-programowej przedsiębiorstwa *Sprinter* związaną z zakupem nowoczesnego sprzętu informatycznego, w tym serwera o dużej mocy obliczeniowej oraz komputerów mobilnych²⁶. Drugie opracowanie pn. *Analiza możliwości zastosowania urządzenia pomiarowego klasy LIDAR oraz innowacyjnego dedykowanego oprogramowania wykorzystującego adaptacyjne modele hierarchiczne do pomiarów i predykcji prędkości wiatru na potrzeby energetyki wiatrowej*²⁷, opracowane przez pracownika Politechniki Opolskiej, stanowiło uzasadnienie do wdrożenia innowacji produktowej zastosowanej w Projekcie IV. W ww. opracowaniu wykazano możliwość zastosowania urządzenia *Windcube* (mobilnego dopplerowskiego urządzenia pomiarowego klasy LIDAR) w połączeniu z innowacyjnym dedykowanym oprogramowaniem do predykcji przyszłych stanów pogodowych. Według *Analizy nr 2* opisany system urządzenia pomiarowego wraz z oprogramowaniem nie istnieje jeszcze na rynku i jego wytworzenie miałoby charakter innowacyjny na skalę światową.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że zlecenie wykonania opinii o innowacyjności (tj. Analizy nr 1 i Analizy nr 2) Politechnice Opolskiej²⁸, w której dwóch współników było zatrudnionych na stanowiskach adiunktów²⁹, z uwagi na możliwość występowania powiązań osobowych stwarza ryzyko braku bezstronności autorów tych opinii.

Opis stanu
faktycznego

Przedsiębiorcy w biznesplanie do Projektu IV określili, że system pomiarowy umożliwi skrócenie czasu pomiaru prędkości wiatru na potrzeby energetyki wiatrowej – z 12 do 3 miesięcy. Efektem jest innowacyjna usługa polegająca na określeniu rocznego profilu prędkości wiatru dla wybranej lokalizacji i określonej wysokości po okresie 3 miesięcy.

(dowód: akta kontroli str.418a, 50-69, 70-100, 787-820, 834)

Na etapie planowania Projektów I-III (we *Wnioskach o dofinansowanie*, biznesplanach) Przedsiębiorcy nie określali kraju pochodzenia urządzeń. W odniesieniu do oprogramowania NI Developer Suite (środowisko programistyczne w Projekcie II), dostępnego wyłącznie od jednego dostawcy, tj. National Instruments Poland Spółki z o. o. Salzburg Center (dystrybutora firmy amerykańskiej), W.R. wyjaśnił: *Na etapie planowania projektu RPOP.01.03.02-16-004/11 nazwę/znak towarowy NI Developer Suite umieszczoną w treści wniosku o dofinansowanie, jak i w biznesplanie należy traktować wyłącznie jako przykładową, podaną w celu określenia minimalnych parametrów technicznych i wymagań dla środowiska programistycznego, czego wyrazem jest treść zapytań ofertowych: „Oprogramowanie NI developer Suite Core for Windows, Includes 3 year SSP (środowisko programistyczne) – lub równoważne ...”* W.R. podkreślił ponadto, że realizacja większości projektu RPOP.01.03.02-16-004/11 nastąpiła w oparciu krajowe rozwiązania (technologie).

(dowód: akta kontroli str. 136-152, 176-192, 219-235, 716-720)

²⁴ Protokół zdawczo-odbiorczy dot. Analizy nr 1 był sporządzony 19 grudnia 2011 r. Wnioski o dofinansowanie w ww. Projektach I -III były złożone 29 grudnia 2011 r.

²⁵ Z treści analizowanej dokumentacji dotyczącej Projektów I-III, nie wynikało, jakiemu konkretnemu pracownikowi lub zespołowi pracowników naukowych Dyrektor zlecił sporządzenie opinii. Ze strony tytułowej *Analizy nr 1* wynika, że była to praca zespołu²⁵ pracowników Politechniki Opolskiej pod kierunkiem adiunkta M.T.; dalej: *Analiza nr 1*.

²⁶ W biznesplanach (odrębnie sporządzonych dla każdego z Projektów I-III) podkreślone zostały rezultaty wprowadzonych innowacji, w tym powstanie nowych produktów IT oraz wdrożenie wyników *Analizy nr 1* jako know-how organizacji prac badawczo-rozwojowych w zakresie teleinformatycznym.

²⁷ Dalej: *Analiza nr 2*.

²⁸ Zlecenie skierowano do Dyrektora Instytutu Elektrowni i Systemów Pomiarowych.

²⁹ Na Wydziale Elektrotechniki, Automatyki i Informatyki, w którym przygotowano te opracowania.

Poszczególne elementy składowe Projektów I-III zostały zrealizowane przez wykonawców i dostawców krajowych. W Projekcie I realizacja zamówień nastąpiła przez dwóch Wykonawców:

a) firmę *Oprogramowanie Naukowo-Techniczne* prowadzoną przez M.S.³⁰ – interaktywne środowisko programistyczne – oprogramowanie naukowo-techniczne MATLAB (kwota 98 607 zł),

b) firmę ZAP SOFT Aneta Zmarzły³¹, która dostarczyła za łączną kwotę 392 985 zł następujące elementy:

- system akwizycji i transmisji danych z pomiarów,
- oprogramowanie klasy Data Logging dla elektrowni wiatrowej,
- oprogramowanie do filtracji i analizy zagregowanych danych z elektrowni wiatrowej,
- oprogramowanie generowania raportów dla elektrowni wiatrowej,
- oprogramowanie konwersji danych do standardu TDMS dla elektrowni wiatrowych,
- oprogramowanie do analizy ryzyka dla elektrowni wiatrowych,
- oprogramowanie wizualizacji danych dla elektrowni wiatrowej.

Realizacja Projektu II nastąpiła przy współudziale dwóch Wykonawców, tj.:

a) National Instruments Poland Spółka z o. o.³² – w zakresie dostawy oprogramowania NI Developer Suite Core for Windows (za kwotę 29 076 zł netto);

b) firmę ZAP SOFT, która dostarczyła za łączną kwotę 369 000 zł netto następujące elementy projektu:

- specjalistyczną aparaturę pomiarową i transmisji danych,
- system akwizycji i transmisji danych z pomiarów z licencją na dostęp do serwera i bazy danych środowiskowych i roboczych – mikrowiatraki,
- oprogramowanie klasy Data Logging (dla serwera lokalnego) dla mikrowiatraka,
- oprogramowanie do filtracji i analizy zagregowanych danych mikrowiatraka,
- oprogramowanie generowania raportów dla mikrowiatraka,
- oprogramowanie konwersji danych do standardu TDMS dla mikrowiatraka,
- oprogramowanie do analizy ryzyka dla mikrowiatraka,
- oprogramowanie wizualizacji danych dla mikrowiatraka,
- oprogramowanie do analizy porównawczej rozwiązań technicznych mikrowiatraków.

(dowód: akta kontroli str. 361-374, 386-391, 411-415, 419-420, 426-434, 472-477)

W Projekcie III jeden Wykonawca³³ (Agencja Gospodarcza Oskar Krzysztof Granatowski³⁴) za łączną kwotę 398 800 zł netto dostarczył następujące urządzenia: serwer z szafą rozdzielczą oraz okablowaniem strukturalnym, sprzęt komputerowy (notebooki klasy PRO, komputery klasy PAD, monitory LED i telewizor LED) oraz oprogramowanie, w tym: sieciowe oprogramowanie do zarządzania badawczo - rozwojowymi projektami (wersja stacjonarna i wersja mobilna) oraz oprogramowanie Visual Studio Professional lic. 5 user.

(dowód: akta kontroli str. 449-451, 459-471, 478-487)

Dostawy sprzętu każdorazowo były potwierdzane protokołami dostawy³⁵. Dodatkowo sporządzono dokumenty OT (potwierdzające przyjęcie do ewidencji środków trwałych).

(dowód: akta kontroli str. 478-481)

Całkowita wartość Projektu IV wg *Umowy o dofinansowanie* wynosiła 3 500 580 zł, a całkowite wydatki kwalifikowalne 2 846 000 zł. W Projekcie IV realizacja poszczególnych składników projektu nastąpiła w całości przez Traffsoft Spółkę z o. o. z siedzibą w Opolu – za łączną kwotę 3 505 500 zł³⁶. W ramach Projektu IV dostarczono:

- mobilne urządzenie pomiarowe klasy LIDAR Windcube (za kwotę 700 000 zł),
- maszt pomiarowy (o wartości 150 000 zł),

³⁰ Dalej: ONT Poland.

³¹ Dalej: ZAP SOFT.

³² Dalej: NI Poland.

³³ Były udziałowiec Agencji Informatycznej Sprinter (do 30 czerwca 2000 r.).

³⁴ Dalej: K.G.

³⁵ Protokoły dostawy z dat: 8 marca 2013 r., 18 maja 2013 r., 21 czerwca 2013 r., 30 lipca 2013 r., 24 września 2013 r.

³⁶ Różnica została pokryta wkładem własnym Wspólników.

- specjalistyczne oprogramowanie do predykcji przyszłych stanów pogodowych w wybranej lokalizacji (za kwotę 2 000 000 zł).

(dowód: akta kontroli str. 494-519)

Zakupy środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych w ramach Projektów I-IV były przez Wspólników dokonywane poza trybem, jaki przewidziany jest w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych*³⁷, z uwzględnieniem postanowień § 11 ust. 8 *Umów o dofinansowanie* odnoszących się do podmiotów, które nie są zobowiązane do stosowania przepisów ustawy *Prawo zamówień publicznych*³⁸, tj. z zachowaniem zasad oszczędności, celowości oraz uzyskiwania najlepszych efektów danych nakładów. Ponadto Wspólnicy zobowiązani byli do przeprowadzenia konkursu ofert z zachowaniem zasady uczciwej konkurencji, co wynikało z zapisów tomu III części 1.10 *Vademecum dla Beneficjentów RPO WO 2007-2013 – Zasady wyboru wykonawców/dostawców*³⁹. Z analizowanej dokumentacji Projektów I-III nie wynikało, jakie procedury rozpoznania rynku przy nabywaniu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych stosowali Wspólnicy. Odnośnie sposobu i okresu przeprowadzenia rozpoznania rynku G. Bialic wyjaśnił: (...) *rozpoznanie rynku rozpoczęliśmy w momencie publikacji ogłoszenia na stronie internetowej. Polegało ono na zestawieniu kilku firm z branży informatycznej oraz technologii teleinformatycznych, które naszym zdaniem były w stanie zrealizować zadanie rzetelnie i terminowo. Było w tym zestawieniu więcej firm niż tylko te, do których skierowano zapytania ofertowe. Nie pamiętam, ile było takich firm „dodatkowych” oraz jakie to były firmy. Nie sporządzono dokumentów potwierdzających przedmiotowe rozpoznanie, ponieważ nie było to wymagane w Projekcie.*

(dowód: akta kontroli str. 568-570, 636-644)

Odmienno od wskazanego w ww. wyjaśnieniach termin rozpoznania rynku, tj. nie przed upublicznieniem ogłoszenia, ale po upływie terminu wskazanego w ogłoszeniu na składanie ofert, wspólnicy wskazali w piśmie do IP2 (z 12 kwietnia 2013 r.), o czym poinformował Dyrektor OCRG.

(dowód: akta kontroli str. 721-722, 777-785)

Realizacja Projektów I-IV wymagała przeprowadzenia czterech postępowań w trybie konkursów ofert na zakup i dostawę urządzeń oraz specjalistycznych oprogramowań. Ogłoszenia nr 1/2012, 2/2012, 3/2012 (dotyczące trzech pierwszych projektów) zostały zamieszczone na stronie internetowej przedsiębiorstwa Sprinter w tym samym czasie (publikacja ogłoszeń na stronie nastąpiła począwszy od 14 listopada 2012 r.). W IV Projekcie ogłoszenie nr 1/2013 zostało upublicznione 4 listopada 2013 r. z terminem składania ofert do 29 listopada 2013 r. W treści ogłoszeń dotyczących Projektów I-III zawarto nazwę projektu oraz zaproszenie do kontaktu z Zamawiającym. Pozostałe informacje niezbędne wykonawcom do podjęcia decyzji o ewentualnym przystąpieniu do ogłaszanych konkursów, w tym doprecyzowanie przedmiotu zamówienia, w postaci opisu przedmiotu i zakresu zamówienia ujęte zostało w odrębnym dokumencie, którego treść nie była jednakże zamieszczona na stronie internetowej.

G. Bialic wyjaśnił, iż *treść ogłoszenia była konsultowana z OCRG oraz z firmą konsultingową Bonus Consulting na etapie jego generowania. (...) ponieważ w ogłoszeniu zapraszamy do składania ofert, oczywistym jest dla mnie, że sposób udzielenia zamówienia jest w postaci konkursu ofert.*

(dowód: akta kontroli str. 339-344, 438-442, 489-493, 636-644)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, iż z treści opublikowanych na własnej stronie internetowej ogłoszeń o zamówieniach na realizację kompleksowych usług w Projektach I-III nie wynikał wprost przedmiot planowanych do udzielenia zamówień, jak również fakt, że zamówienia będą dokonywane w trybie konkursu ofert. Zostało to dopiero doprecyzowane w odrębnym dokumencie, który nie został - tak jak w przypadku Projektu IV - zamieszczony na stronie internetowej w ramach samego ogłoszenia, ale jego uzyskanie było możliwe po uprzednim kontakcie z przedstawicielem Beneficjenta. Taki sposób

³⁷ Dz. U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.

³⁸ Z mocy przepisu art. 3 ust. 1 pkt 5 ustawy *Prawo zamówień publicznych*.

³⁹ Dalej: *Vademecum*.

Opis stanu
faktycznego

działania Przedsiębiorców, pomimo iż nie był sprzeczny z zapisami *Vademecum beneficjenta*, mógł skutkować ograniczeniem kręgu wykonawców zainteresowanych realizacją przedmiotowego zamówienia.

W terminie wskazanym w treści ogłoszeń nr 1/2012, 2/2012, 3/2012 (tj. do 28 listopada 2012 r.) nie wpłynęła żadna oferta⁴⁰, w następstwie czego skierowano w każdym z tych postępowań zapytania ofertowe do trzech (każdorazowo tych samych) potencjalnych Wykonawców⁴¹ oraz dwóch dodatkowych Wykonawców: w przypadku Projektu I do ONT Poland z siedzibą w Krakowie, a w przypadku Projektu II do NI Poland. W zapytaniach ofertowych dopuszczona została możliwość składania ofert częściowych, z której skorzystali ww. dodatkowi Wykonawcy (ONT Poland i NI Poland), którzy złożyli oferty wyłącznie w zakresie części 3 *Opisu przedmiotu zamówienia*. Nieprawidłowości w ocenie ofert tych dwóch Wykonawców zostały opisane w dalszej części wystąpienia pokontrolnego.

(dowód: akta kontroli str. 340-372, 393-434, 438-462, 545-546)

W konkursie ofert w Projekcie IV wpłynęły w dniach 25-26 listopada 2013 r. oraz 28 listopada 2013 r. (w odpowiedzi na publiczne ogłoszenie) oferty trzech Wykonawców⁴².

W wyniku porównania złożonych w terminie ofert wykonawców komisja konkursowa w Projektach I i II uznała za najkorzystniejszą z punktu widzenia kryteriów oceny ofert (tj. ceny i terminu realizacji – łącznie dających 100 pkt⁴³) ofertę ZAP SOFT, natomiast w Projekcie III ofertę Agencji Gospodarczej Oskar K.G. W dniu 15 grudnia 2013 r. zostały sporządzone trzy protokoły z rozstrzygnięcia konkursu ofert (odpowiednio w każdym z ww. trzech Projektów), w którym kryteria wyboru zostały przedstawione w formie tabelarycznej. Treść ww. protokołów wskazywała na dokonanie wyboru najkorzystniejszej dla przedsiębiorstwa Sprinter oferty z punktu widzenia kryteriów oceny ofert, co odpowiadało *Oświadczeniu uzasadniającym dokonany wybór wykonawcy/dostawcy* - wymaganemu przez postanowienia *Vademecum dla beneficjentów*.

(dowód: akta kontroli str. 368-372, 429-434, 459-462, 636-644)

W ramach zamówień udzielanych w czterech Projektach, do szczegółowej analizy wybrano dwie dostawy⁴⁴, zrealizowane na podstawie dwóch umów, których przedmiotem była:

1) *Dostawa systemu teleinformatycznego do pomiaru, akwizycji i predykcji prędkości wiatru na potrzeby energetyki wiatrowej, w tym wykonanie i sprzedaż dedykowanego, specjalistycznego oprogramowania oraz wyposażenia w sprzęt pomiarowy (urządzenia pomiarowego klasy LIDAR i masztu pomiarowego)* – umowę z Traffsoft Spółką z o.o. z siedzibą w Opolu zawarto 6 grudnia 2013 r., a jej wartość wynosiła 2 850 000 zł netto (3 505 500 zł brutto);

2) *Dostawa dedykowanego oprogramowania, oprogramowania naukowo-badawczego oraz wyposażenia w sprzęt teleinformatyczny* – o wartości 398 800 zł netto (491 594,72 zł brutto) – umowa z Agencją Gospodarczą Oskar K.G. z dnia 8 stycznia 2013 r.

(dowód: akta kontroli str.449-451, 463-471, 478-488, 507-511, 514-519)

W ramach Projektu III (*Rozbudowa teleinformatycznego laboratorium B+R w Opolu w zakresie rozwiązań pomiarowych i teleinformatycznych dla branży OZE*) przedsiębiorstwo Sprinter wyposażyło posiadane teleinformatyczne laboratorium B+R w następujący sprzęt komputerowy i elektroniczny (wydatki niemające charakteru inwestycji w innowacje): serwer z szafą rozdzielczą i okablowaniem strukturalnym, 2 notebooki klasy PRO⁴⁵, 2 monitory LED, telewizor LED oraz 2 komputery klasy PAD (tablety) za łączną kwotę 108 800 zł. Największym wydatkiem był zakup sieciowego oprogramowania do zarządzania badawczo-rozwojowymi projektami informatycznymi z bazą danych w wersji stacjonarnej oraz w wersji mobilnej za kwotę łączną 275 000 zł. Ww. oprogramowanie jest systemem internetowym

⁴⁰ Według oświadczenia G.B. złożonego w trakcie kontroli NIK w ww. terminie nie wpłynęły też żadne zapytania lub wnioski o przekazanie opisu przedmiotu zamówienia od potencjalnych oferentów.

⁴¹ ZAP SOFT (A.Z), Agencja Gospodarcza OSKAR (K.G.), LOGEN (M.T.).

⁴² Dwie kontryferty, w stosunku do wybranej oferty, tj. oferta Questy Ł.T. z siedzibą w Poznaniu (cena ofertowa 3 800 700 zł brutto) oraz oferta e-direct Spółki z o.o. z siedzibą w Opolu (cena ofertowa 4 059 000 zł brutto).

⁴³ Za wyjątkiem części 3 *Opisu przedmiotu zamówienia* (dot. Projektów I i II).

⁴⁴ Wchodzące do zakresu Projektu III i IV.

⁴⁵ Dla porównania na dzień 31 grudnia 2011 r. w ewidencji środków trwałych znajdowały się 2 notebooki klasy Office.

dostępnym z dowolnego miejsca na świecie, z wykorzystaniem dowolnego komputera lub urządzenia mobilnego. Powyższe możliwości potwierdza dokumentacja techniczna ww. oprogramowania. Dodatkowo zakupionym oprogramowaniem było oprogramowanie *Visual Studio Professional*, które jest zintegrowanym środowiskiem programistycznym upraszczającym tworzenie i wdrażanie aplikacji.

Umowa z wykonawcą zawarta dla realizacji Projektu III w dniu 8 stycznia 2013 r., a dotycząca wykonania programu komputerowego, przeniesienia praw autorskich oraz dostarczenia sprzętu komputerowego została wykonana w terminie wynikającym z Aneksu nr 1 do ww. umowy, co potwierdzają protokoły dostawy (ostatni z datą 24 września 2013 r.).

(dowód: akta kontroli str. 478-488, 645-648, 672-678)

W Projekcie IV *Wdrożenie innowacyjnej usługi pomiaru prędkości wiatru przy współpracy z jednostką B+R* ogłoszenie o zaproszeniu do składania ofert zostało upublicznione 4 listopada 2013 r., w następstwie czego wpłynęły trzy oferty⁴⁶. Oferta złożona 28 listopada 2013 r. przez Traffsoft Spółkę z o.o. na kwotę 3 505 500 zł brutto jako oferta najkorzystniejsza (jedynym kryterium wyboru oferty była cena) została przez Zamawiającego zaakceptowana i nie były przeprowadzane dalsze negocjacje handlowe ze wskazanym oferentem. W wyniku przeprowadzonego konkursu ofert zawarto 6 grudnia 2013 r. umowę za wynagrodzeniem wynikającym z otrzymanej oferty, a jej przedmiotem było wykonanie specjalistycznego oprogramowania do predykcji prędkości wiatru na potrzeby energetyki wiatrowej oraz dostawa urządzenia pomiarowego i masztu pomiarowego. Umowa została zrealizowana zgodnie z warunkami umowy oraz treścią oferty złożonej przez Traffsoft Spółkę z o.o., co potwierdzają protokoły zdawczo-odbiorcze.

(dowód: akta kontroli str. 495-519)

Żaden z projektów realizowanych przez przedsiębiorstwo Sprinter nie był przedmiotem kontroli dokonanej przez OCRG, w tym dotyczącej procedury udzielenia ww. zamówień.

Wg zestawienia sporządzonego przez jednego ze współników, łączne kwoty netto wydatków na inwestycje w innowacje w Projektach I, II i III wraz z ich udziałem procentowym w kwocie wydatków kwalifikowanych objętych pomocą publiczną, wyniosły odpowiednio 399 500 zł (80%) dla Projektu I, 398 000 zł (93%) dla Projektu II oraz 398 800 zł (69%) dla Projektu III. W Projekcie IV wydatki na inwestycje w innowacje były najwyższe i wyniosły 2 700 000 zł, co stanowiło 95% wydatków kwalifikowanych objętych pomocą publiczną.

(dowód: akta kontroli str. 602-605, 635)

Koszty niekwalifikowalne Projektów I-IV obejmowały każdorazowo podatek VAT (23% wartości całkowitych wydatków kwalifikowalnych), a w przypadku Projektów I oraz II do sumy kosztów niekwalifikowalnych wchodziły ponadto kwoty 170 zł (w ramach Projektu I) oraz 76 zł (dla Projektu II), wynikające z przekroczenia zawartej w *Umowach o dofinansowanie* kwoty środków kwalifikowalnych.

(dowód: akta kontroli str.635)

W wyniku realizacji Projektów I-III oraz Projektu IV Beneficjent osiągnął określone w umowach (*Wnioskach o dofinansowanie*) wskaźniki produktu i wskaźniki rezultatu oraz zachował trwałość Projektów⁴⁷. I tak, w odniesieniu do Projektów I-III wskaźniki produktu zrealizowano w 100%, tj. w zakresie a) *liczby wspartych przedsiębiorstw prowadzących działalność B+RT* (tj. przedsiębiorstwa Sprinter), b) *liczby zakupionych wartości niematerialnych i prawnych* (w poszczególnych projektach liczby zakupionych specjalistycznych oprogramowań wynosiły odpowiedni: 8, 9 i 3, c) *liczby zakupionych środków trwałych* (po 1 – w Projektach I i II oraz 8 w Projekcie III).

(dowód: akta kontroli str.136-157, 176-196, 219-240, 313-333, 645-648)

Przedsiębiorcy osiągnęli także wszystkie zaplanowane wskaźniki rezultatu projektu (6) na poziomie Poddziałania 1.3.2. Realizacja wszystkich wskaźników wskazanych we *Wnioskach o dofinansowanie* nastąpiła w okresie nieprzekraczającym 12 miesięcy po zakończeniu finansowej realizacji Projektów. Osiągnięte wskaźniki rezultatu w Projektach I-III to:

⁴⁶ QUESTY Ł.T., e-direct Spółki z o.o., Traffsoft Spółki z o.o.

⁴⁷ Finansowa realizacja Projektów I-III zakończyła się 30 września 2013 r., a Projektu IV – 29 września 2014 r.

- a) *liczba utworzonych nowych etatów badawczych* (w każdym z Projektów I-III po jednym etacie) – w okresie lat 2013-2014 na stanowiskach pracowników laboratoryjnych zatrudnionych zostało 3 pracowników laboratoryjnych (realizacja wskaźnika wyniosła 100%),
- b) *dodatkowo wprowadzone inwestycje* tj. wkład własny Przedsiębiorców w wysokości 36% kwoty wydatków kwalifikowalnych (w przypadku poszczególnych Projektów realizacja wskaźnika wyniosła odpowiednio: 100% – 143 820 zł, 100% – 143 280 zł oraz 99,95% – 143 568 zł,
- c) *liczba nowych produktów i usług* (realizacja w 2014 r. w każdym z Projektów I-III po jednym nowym produkcie): oferta przedsiębiorstwa Sprinter dotyczyła nowego rodzaju produktów IT, tj. dedykowanych systemów informatycznych w zakresie specjalistycznego wspomaganie zarządzania i monitoringu odpowiednio dla: elektrowni wiatrowych (Projekt I), mikrowiatraków (Projekt II), instalacji przemysłowych OZE (Projekt III). Opracowane prototypy oprogramowań dedykowanych zgodnych z wymaganiami klienta kończą proces prac badawczo-rozwojowych; wprowadzona innowacja dotyczy województwa opolskiego;
- d) *liczba wdrożonych wyników prac B+R* – poprzez wdrożenie w wyników opracowania *Analiza nr 1*,
- e) *liczba nowych projektów B+R prowadzonych przez wsparte przedsiębiorstwo* – osiągnięto w 100% poprzez zrealizowanie projektów dofinansowanych ze środków EFRR,
- f) *liczba innowacyjnych usług/produktów oferowanych dzięki realizacji inwestycji* (w każdym z Projektów I-III po jednym nowym produkcie) – prototyp oprogramowania jest przekazywany do działu wdrożeniowego w celu jego komercjalizacji, gdzie następuje zabezpieczenie kodu źródłowego, chroniącego produkt IT przed nieautoryzowanymi zmianami oraz kopiowaniem.

(dowód: akta kontroli str. 313-333, 645-688)

Pomimo realizacji wskaźników wskazanych w ppkt (lit.) c i f, Przedsiębiorcy nie osiągnęli zakładanego w biznesplanach (dla Projektów I-III) poziomu przychodów ze sprzedaży dedykowanego systemu informatycznego dla elektrowni wiatrowych (I Projekt), dedykowanego systemu informatycznego dla mikrowiatraków (II Projekt), dedykowanego systemu informatycznego dla OZE (III Projekt). I tak, w 2013 r.⁴⁸ nie sprzedano żadnego z innowacyjnych produktów w Projektach I-III. Z kolei w 2014 r. ze sprzedaży dedykowanych systemów informatycznych odpowiednio dla elektrowni wiatrowych, dla mikrowiatraków oraz dla OZE osiągnięto wyniki 51,6 %, 21,2 % oraz 25,5 % planowanych przychodów, co wynikało z umów⁴⁹, jakie podpisali Przedsiębiorcy. Do dnia zakończenia kontroli w trakcie realizacji była umowa zawarta z Vendor System SA z siedzibą w Radomiu na usługę pomiarową prędkości wiatru⁵⁰ (w ramach Projektu IV).

(dowód: akta kontroli str.559-567, 606-617)

W przypadku Projektu IV wszystkie wskaźniki rezultatu Projektu osiągnięto w 100%, w tym w zakresie:

- a) *liczby utworzonych nowych etatów* zatrudniono 1 osobę na stanowisku operatora systemów pomiarów),
- b) *dodatkowo wprowadzonych inwestycji* – kwota 1 024 560 zł stanowiła wkład własny Przedsiębiorców w wysokości 36% kwoty wydatków kwalifikowanych,
- c) *liczby nowych produktów i usług* – poprzez utworzenie innowacyjnego produktu w postaci możliwości określania rocznego profilu prędkości wiatru dla wybranej lokalizacji i określonej wysokości po okresie 3 miesięcy),
- d) *liczby wdrożonych wyników prac B+R* – w wyniku współpracy z Politechniką Opolską nastąpił transfer wiedzy z jednostki B+R do przedsiębiorstwa oraz wdrożenie *Analizy nr 2*,
- e) *liczby innowacyjnych usług/produktów oferowanych dzięki realizacji inwestycji* – powstał jeden innowacyjny system pomiarowy do akwizycji i predykcji prędkości wiatru na potrzeby energetyki wiatrowej; w skład którego wchodzi: mobilne urządzenie pomiarowe Windcube, innowacyjne oprogramowanie zapewniające skuteczne wsparcie dla optymalnego wyboru

⁴⁸ Rzeczowa realizacja projektów I, II i III zakończyła się odpowiednio: 24 września 2013 r., 17 września 2013 r. i 24 września 2013 r.

⁴⁹ Umowy z 2 podmiotami: Biuro Inżynieryjne Rafał Nowak (umowa nr 1/05/BIRN/2014 z 5 maja 2014 r.) oraz z Vadius Spółką z o. o. (umowa nr 1/06/VAD/2014 z 3 czerwca 2014 r.).

⁵⁰ Umowa nr 1/12/2014/WINDCUBE-1z 19 grudnia 2014 r.

lokalizacji na potrzeby energetyki wiatrowej poprzez skrócenie pomiarów prędkości z 12 miesięcy do 3.

W Projekcie IV zadeklarowano osiągnięcie dwóch wskaźników produktu, które wykonano w 100%, tj.

a) w zakresie *liczby zakupionych wartości niematerialnych i prawnych* zakupiono dedykowane innowacyjne oprogramowanie wykorzystujące adaptacyjne modele hierarchiczne do pomiarów i predykcji prędkości wiatru na potrzeby energetyki wiatrowej,

b) w zakresie *liczby zakupionych środków trwałych* nabyto urządzenie pomiarowe klasy LIDAR o nazwie Windcube, wyposażone w dopplerowski pulsacyjny anemometr oraz maszt pomiarowy (bez cechy innowacyjności).

Zadeklarowana innowacyjność produktowa związana z realizacją Projektu IV istnieje na poziomie co najmniej całego województwa opolskiego, a polega ona na możliwości określenia rocznego profilu prędkości wiatru dla wybranej lokalizacji i określonej wysokości po okresie 3 miesięcy, podczas gdy wcześniej pomiary takie trwały 12 miesięcy. W dowolnym czasie (co potwierdzono w trakcie oględzin) istnieje również możliwość uzyskania pomiaru on-line z punktu pomiaru zlokalizowanego w Lubawie.

(dowód: akta kontroli str. 552-558, 584-589, 645-688, 774-776, 851-881)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W trakcie realizacji Projektu I (WND-RPOP.01.03.02-16-003/11) oraz Projektu II (WND-RPOP.01.03.02-16-004/11) zostały zaakceptowane oferty dwóch dostawców, pomimo braku w tych ofertach podpisów i pieczęci oferentów oraz dodatkowo – w przypadku Projektu II – braku terminu realizacji, tj. dwóch z 10 minimalnych wymogów ważności oferty określonych w zapytaniu ofertowym.

W przypadku Projektu I braki dotyczyły oferty firmy ONT Poland, będącej jedynym dystrybutorem produktów firmy MATHWORKS (producenta pakietu MATLAB). Oferta ONT Poland wybrana została w części dotyczącej pozycji 3 Opisu przedmiotu zamówienia, tj. oprogramowania naukowo-technicznego MATLAB. W przypadku Projektu II i wybranej oferty NI Poland – w części dotyczącej pozycji 3 *Opisu przedmiotu zamówienia*, tj. oprogramowania *NI Developer Suite Core for Windows*, oprócz braku podpisu i pieczęci (na ofercie znajdowała się jedynie faksymile podpisu), oferta dodatkowo nie określała terminu realizacji zamówienia.

(dowód: akta kontroli str.341-345, 364-372,394-397, 411-420)

Odnosząc się do braków oferty ONT Poland, jeden ze współników (G.B.) wyjaśnił, że nie pamięta, czy zwracano się o uzupełnienie oferty o podpis własnoręczny oraz pieczęć Wykonawcy tej części zamówienia. W odniesieniu do braków oferty złożonej przez NI Poland Pan G.B. wyjaśnił: *Byłem przekonany o tym, że oferta National Instruments spełnia określone w zapytaniu ofertowym wymagania*. G.B. wyjaśnił ponadto, że faksymile handlowca zatrudnionego w NI Poland Spółce z o. o. jest wystarczająca, jako podpis na złożonej ofercie.

(dowód: akta kontroli str. 568-570)

Do oceny ofert była powołana komisja konkursowa (w jej skład wchodziło dwóch współników). Odnosząc się do braków formalnych oferty ONT Poland, jeden z członków komisji (S.Ł.) wyjaśnił: *Jako członek Komisji przeoczyłem brak podpisu i pieczęci ze strony podmiotu uprawnionego do złożenia oferty*.

(dowód: akta kontroli str. 723-724)

W sprawie braków formalnych oferty NI Poland członek komisji konkursowej S.Ł. wyjaśnił: *Odnosząc się do braku podpisu i pieczęci oferenta, dla mnie faksymile jest tak samo ważnym podpisem jak podpis odręczny. Nie pamiętam, jaką drogą została dostarczona oferta z 13.12.2012 r. przez firmę NI Poland Sp. z o.o. Nie mam pewności, czy ta oferta była nadesłana elektronicznie, czy też inną drogą. Dla komisji konkursowej najistotniejszym elementem przy dokonywaniu oceny była cena, natomiast mniej ważne były wymogi formalne określone w zapytaniu ofertowym*.

(dowód: akta kontroli str. 723-724)

Ze względu na brak rejestrowania przez przedsiębiorstwo Sprinter pism przychodzących⁵¹, nie można potwierdzić zarówno terminu, jak i sposobu, dostarczenia pisma podpisanego przez radcę prawnego na papierze firmowym NI Poland, a stanowiącego uzupełnienie oferty złożonej przez handlowca tej firmy.

(dowód: akta kontroli str. 416-418a, 545)

Najwyższa Izba Kontroli nie podziela argumentacji jednostki kontrolowanej w zakresie niewielkiego znaczenia wymogów wskazanych w zapytaniu ofertowym. Należy bowiem zauważyć, że to sam Zamawiający określił w zapytaniu ofertowym skierowanym: w Projekcie I – do ONT Poland, a w Projekcie II - do NI Poland – minimalne wymagania co do treści ofert, od spełnienia których uzależnił ich dopuszczenie do dalszej oceny (oceny punktowej), a zatem należy przyjąć, że elementy te uznał za istotne w prowadzonym postępowaniu.

Najwyższa Izba Kontroli nie podziela ponadto stanowiska zawartego w wyjaśnieniach dwóch przedsiębiorców, iż faksymile powinna być równi traktowana jak podpis własnoręczny. Zgodnie z art. 78 §1 *Kodeksu cywilnego*⁵² warunkiem zachowania pisemnej formy czynności prawnej jest złożenie własnoręcznego podpisu na dokumencie obejmującym oświadczenie woli, czyli na ofercie. Dla zachowania wymogu własnoręczności podpis musi być złożony osobiście. Faksymile, które może być odcisnięte na dokumencie przez inną osobę nie jest podpisem, a jedynie jego kopią, co potwierdza wyrok Krajowej Izby Odwoławczej⁵³.

Oferty ONT Poland oraz NI Poland niespełniające wymogu ważnego oświadczenia woli zamiast podlegać ocenie punktowej, powinny zostać przez komisję konkursową odrzucone, jako niespełniające wymogów formalnych.

(dowód: akta kontroli str.313-333, 716-720)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zwraca również uwagę, iż zaproszenia do składania ofert na dostawę sprzętu i oprogramowania w Projektach I-III kierowane były do przedsiębiorców, z którymi zamawiających łączyły powiązania osobowe. Pomimo tego, iż *Vademecum* nie wprowadza w tym zakresie jednoznacznych ograniczeń, jak też nie definiuje terminu *konkurencja*, nie może budzić wątpliwości fakt, iż wprowadzenie reguł ograniczających swobodę wydatkowania środków publicznych przez podmioty realizujące projekty miało określony cel, a celem tym było zagwarantowanie jak najszerszego dostępu do zamówień poprzez uczciwą konkurencję i równe traktowanie wszystkich podmiotów. Zdaniem NIK na zapewnienie konkurencyjności, jako zasady zapisanej w *umowach o dofinansowanie*, negatywnie mógł wpłynąć fakt wysłania zapytań do grupy potencjalnych wykonawców, ograniczonej⁵⁴ do kręgu osób połączonych bezpośrednio lub poprzez współmałżonka kontaktami i zainteresowaniami naukowymi na Wydziale Elektrotechniki, Automatyki i Informatyki Politechniki Opolskiej⁵⁵, a także do byłego współnika i założyciela Agencji Informatycznej Sprinter (K.G.).

(dowód: akta kontroli str. 7-19, 47-48, 368-372, 459-462)

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Przedsiębiorców w zbadanym zakresie.

Ocena cząstkowa

⁵¹ Przedsiębiorcy oświadczyli w kontroli NIK, że nie rejestrują w żaden sposób pism przychodzących, rejestracji podlegają tylko pisma wychodzące.

⁵² Dz. U. z 2014 r., poz. 121 ze zm.

⁵³ KIO/UZP 575/09.

⁵⁴ W zakresie dostaw innych, niż dostawy oprogramowania MATLAB i NI Developer Suite.

⁵⁵ M.T. który był współautorem Analizy nr 1 oraz współnik W.R. a także M.Z. (małżonek A.Z. właścicielki ZAP SOFT) oraz współnik G.B. wspólnie napisali wiele opracowań będąc pracownikami naukowymi Wydziału Politechniki Opolskiej; zob. <http://platon.po.opole.pl>.

Ewidencja księgowa projektów realizowanych w ramach poddziałania 1.3.2. *Inwestycje w innowacje w przedsiębiorstwach*

Opis stanu faktycznego

Beneficjent do 31 grudnia 2013 r. rozliczał się w formie podatkowej księgi przychodów i rozchodów. We wszystkich trzech projektach realizowanych w okresie prowadzenia przez Beneficjenta tej uproszczonej formy księgowości, sporządzane było *Zestawienie wszystkich dokumentów księgowych dotyczących realizowanego projektu*⁵⁶. Przedmiotowe zestawienia wraz z wyciągiem z ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych stanowiły każdorazowo załączniki do końcowego wniosku o płatność w Projektach I-III. Sporządzając zestawienie wraz z ewidencją środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych Beneficjent spełniał wymóg prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej umożliwiającej dokonanie weryfikacji zadeklarowanych wydatków z zapisami księgowymi w latach 2012-2013 (realizowania Projektów I-III), do czego był zobowiązany zapisami § 9 ust. 6 umów o dofinansowanie tych projektów.

(dowód: akta kontroli str. 540-544, 694-708)

Od 1 stycznia 2014 r. Beneficjent prowadzi księgi rachunkowe na podstawie przepisów ustawy z 29 września 1994 r. *o rachunkowość*⁵⁷. W związku z tym dla spełnienia wymogu przepisu art. 10 ww. ustawy, sporządzono dokument określający zasady (politykę) rachunkowości. Wynikająca z *Polityki rachunkowości* ewidencja, w tym plan kont syntetycznych oraz zestawienie sald i obrotów na poszczególnych kontach analitycznych, umożliwiała identyfikację operacji księgowych i bankowych dotyczących wydatków kwalifikowalnych w ramach Projektu IV w 2014 r. W szczególności świadczyły o tym konta analityczne, odrębne dla każdego środka trwałego zakupionego z udziałem dofinansowania ze środków unijnych (010-08-D05-xxx). Odrębne konto analityczne ustalono również dla wartości niematerialnych i prawnych (020-03-D05-xxx).

(dowód: akta kontroli str. 618-620, 629-634, 710-715)

Na podstawie ewidencji księgowej na koncie 130-01 *Rachunek bieżący*⁵⁸ oraz na podstawie wielkości wpływów na rachunek bankowy podstawowy prowadzony w Banku Zachodnim WBK ustalono, że wpływy na ww. rachunku odpowiadały (nie przekroczyły) kwotom dofinansowania określonego w *Umowach o dofinansowanie* dotyczących czterech projektów i wyniosły 2 199 120 zł.

(dowód: akta kontroli str. 621-628)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli nie kwestionując faktu określenia i sporządzenia zasad (polityki) rachunkowości, zwraca jednak uwagę na brak podjęcia uchwały w sprawie przyjęcia do stosowania tych zasad przez wszystkich czterech wspólników⁵⁹. Na obowiązek w tym zakresie wskazuje bowiem § 9 umowy spółki cywilnej, zgodnie z którym *w sprawach wewnętrznych spółki decydują zawsze wspólnicy na mocy podejmowanych uchwał, które zapadają jednomyślnie*. Powyższy zapis stanowi realizację art. 865 § 1 *Kodeksu cywilnego*, gdyż podejmowanie uchwał jest właściwą formą prowadzenia spraw spółki (za wyjątkiem sytuacji, gdy wspólnicy postanowili o podejmowaniu decyzji indywidualnie)⁶⁰. Wspólnik W.R. wyjaśnił: *W stosownych przepisach nie został określony tryb przyjęcia „polityki rachunkowości”, zatem przedmiotowy dokument powstał trybie konsultacyjnym (z podmiotem, któremu wspólnicy spółki Agencja Informatyczna SPRINTER s.c. powierzyli*

⁵⁶ Wzór zestawienia stanowił zał. nr 4 do Vademecum dla Beneficjentów. T. III- Realizacja i rozliczenie projektów w ramach RPO WO 2007-2013.

⁵⁷ Dz. U. z 2013 r. poz. 330 ze zm.

⁵⁸ Rachunek podstawowy Beneficjenta wskazany w Umowie o dofinansowanie, prowadzony w Banku Zachodnim WBK SA od 1998 r.

⁵⁹ Dokument okazany w kontroli nie posiadał również daty, zawierał tylko zapis o obowiązywaniu od 1 stycznia 2014 r.

⁶⁰ Zob. A. Kidyba, *Prawo handlowe*, 2012, s. 112 i n.

prorowadzenie ksiąg rachunkowych) a następnie został podpisany przez wszystkich wspólników. Zamieszczenie podpisów wszystkich wspólników spółki na dokumencie zwanym „polityka rachunkowości” jest wyrazem akceptacji (zgody) wspólników na utworzenie i funkcjonowanie tego dokumentu w spółce. (...) W związku z faktem, iż dokument ten był uzgadniany z biurem rachunkowym i nie było sprzeciwu żadnego ze wspólników, nie było potrzeby tworzenia dodatkowego dokumentu w postaci uchwały wspólników, który w swej treści byłby identyczny z funkcjonującym już w spółce dokumentem „polityka rachunkowości”.

(dowód: akta kontroli str. 570-577, 716-720)

Najwyższa Izba Kontroli mając na uwadze treść art. 865 § 1 Kodeksu cywilnego oraz § 9 umowy spółki cywilnej, nie podziela stanowiska Przedsiębiorców, ponieważ w ocenie Izby nie było powodów, aby stosować w tym przypadku odstępstwo od treści umowy regulującej wzajemne prawa i obowiązki w zakresie prowadzenia spraw spółki.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Przedsiębiorców w badanym obszarze.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o z dnia 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli*⁶¹ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Opolu.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Opole, dnia 27 marca 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Opolu

Kontroler
Celina Augustyn
Główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

.....
podpis

⁶¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm., dalej: ustawa o NIK.